

108128 - Geschil over verwijdering leerling. Het verzoek is gegrond omdat de school onvoldoende onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling heeft gedaan.

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekers], wonende te[woonplaats], verzoekers,

en

[Bestuur] gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [school1] te [vestigingsplaats], verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. G.J. Spaans

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 6 maart 2018 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over de voorgenomen beslissing van verweerder van 19 februari 2018 om [leerling] te verwijderen van [school1].

Verzoekers hebben op 19 maart 2018 nadere stukken ingediend.

Verweerder heeft op 21 maart 2018 een verweerschrift ingediend en dit aangevuld op 23 maart 2018.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 3 april 2018 te Utrecht.

Verzoekers waren bij de hoorzitting aanwezig. Zij werden vergezeld door de vertrouwenspersoon.

Namens verweerder waren aanwezig ter zitting de algemeen directeur en de directeur van [school1] en de intern begeleider van de school. Zij werden bijgestaan door de gemachtigde.

Het samenwerkingsverband werd ter zitting vertegenwoordigd door de directeur.

Het oordeel van de Commissie is reeds bij e-mail van 5 april 2018 aan partijen meegedeeld.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van [leerling]. [Leerling] is geboren op [geboortedatum] 2007. Met ingang van het schooljaar 2015-2016 is [leerling] gestart op [school1] (verder: de school), in groep 5. Momenteel zit hij in groep 7.
2. Verzoekers hebben in maart 2017 een intelligentieonderzoek (WISC) bij [leerling] laten afnemen. Zijn totale IQ is TIQ 117. Op subtestniveau is er overigens sprake van een disharmonisch profiel. [Leerling] is bekend met dyslexie.

3. Op 18 september 2017 heeft er een eerste 'Groot Overleg' van ouders, school en het schoolondersteuningsteam van het samenwerkingsverband plaatsgevonden.
4. Op 21 september 2017 is er een incident geweest waarbij [leerling] schreeuwend de klas heeft verlaten en met een honkbalknuppel tegen de deur van een schuur heeft geslagen (volgens verweerder vlak bij het hoofd van de directeur). De school heeft daarna na overleg met de leerplichtambtenaar met verzoekers afgesproken dat [leerling] op maandag-, dinsdag- en donderdagmiddag tijdelijk wordt vrijgesteld van leerplicht.
5. Op 30 oktober 2017 is er een tweede Groot Overleg geweest. De school adviseerde een observatieplaats bij BOCS, een begeleidings- en coachingsetting gelieerd aan een sbo-school. In plaats daarvan is [leerling] op verzoek van verzoekers naar een parallelklas overgeplaatst.
6. Op 28 november 2017 was er een volgend Groot Overleg. De medewerker van het samenwerkingsverband heeft toen een plaatsing in het speciaal onderwijs geadviseerd.
7. Op 8 januari 2018 is er een incident geweest waarbij [leerling] een woedeaanval heeft gekregen. Naar aanleiding van het incident heeft verweerder [leerling] op 9 januari 2018 voor vijf dagen geschorst. Daarna heeft de school besloten [leerling] thuis begeleiding te bieden.
8. Op 15 februari 2018 hebben verzoekers bezwaar gemaakt tegen de schorsing.
9. Het samenwerkingsverband heeft op 24 januari 2018 een toelaatbaarheidsverklaring speciaal onderwijs (tlv-so) afgegeven, geldig tot 31 juli 2020.
10. Op 19 februari 2018 heeft verweerder een voornemen tot verwijdering kenbaar gemaakt aan verzoekers. Op 23 februari 2018 heeft verweerder verzoekers gehoord over zijn voornemen.
11. Op 6 maart 2018 hebben verzoekers een verzoek ingediend bij de Commissie tegen het voornemen tot verwijdering.
12. Op 6 maart 2018 heeft verweerder een definitief besluit tot verwijdering genomen, waarbij hij twee scholen voor speciaal onderwijs heeft genoemd die bereid waren [leerling] toe te laten.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

Ouders en school hebben tot januari 2018 goed samengewerkt in de begeleiding van [leerling]. Het traject met het schoolondersteuningsteam is echter door de verwijdering voortijdig stopgezet. Er zijn geen handelingsadviezen gegeven en de school heeft geen plan van aanpak opgesteld. BOCS heeft ook geen onderzoek gedaan. Uit een observatie concludeerde deze instelling dat zij geen leerling met een grote gedragsproblematiek zag, maar wel een leerling met problemen. Volgens verzoekers had het ingezette onderzoekstraject met BOCS en het schoolondersteuningsteam afgemaakt moeten worden. Pas daarna had [leerling] eventueel kunnen worden verwijderd.

Een medewerker van het samenwerkingsverband heeft [leerling] in het schoolondersteuningsteam-traject 1 uur in de klas geobserveerd. Zij was vooringenomen en had meteen haar oordeel klaar: verwijzing naar het speciaal onderwijs.

De verwijdering is een (disproportionele) strafmaatregel. Het is gebaseerd op twee incidenten waarbij [leerling] vanuit frustratie boosheid heeft laten zien. [Leerling] is boosheid gaan vertonen nadat hij werd gepest. Aan dat laatste heeft de school niets gedaan. Na de overplaatsing naar een parallelklas ging het in eerste instantie goed. Toen na enkele weken zijn vaste leerkracht uitviel, kwamen er echter veel verschillende invallers. Begin januari 2018 hoorde [leerling] dat hij vanwege een hartafwijking geopereerd moest worden aan zijn hart. Dat wilde hij de volgende schooldag in de klas vertellen. De invalleerkracht gaf daar geen ruimte voor. Daarnaast zette de invalkracht, die niet op de hoogte was van de ondersteuningsbehoefte van [leerling], veel druk op het werk van [leerling]. [Leerling] is daarna boos geworden, waarna hij is geschorst.

Verzoekers hebben half januari 2018 een onderwijsconsulent ingeschakeld. Die wilde met de school spreken om daarna een advies te kunnen geven. De school had daaraan echter geen behoefte. Hierdoor heeft de onderwijsconsulent geen advies kunnen geven. De onderwijsconsulent mocht van verweerder wel op basis van de schriftelijke stukken een advies opstellen. Dat was echter geen neutraal dossier omdat dit ook de vooringenomen observatie van de medewerker van het samenwerkingsverband bevatte. Verweerder heeft ook een second opinion van de tlv aangeboden. Echter uitsluitend op basis van een dossieronderzoek. Door de verwijdering wordt [leerling] uit zijn sociale omgeving gehaald. Hij is pas in groep vijf naar deze school overgekomen en heeft erg moeten wennen. Een nieuwe school vormt voor hem een grote belasting, temeer daar hij in april een zware operatie moet ondergaan.

Standpunt verweerder

Het verwijderingsbesluit is niet disproportioneel en is ook geen strafmaatregel. Het besluit is ingegeven door de constatering, bevestigd door deskundigen, dat de school [leerling] geen passende onderwijsplek kan bieden. [leerling] is niet verwijderd vanwege de twee incidenten, maar vanwege de handelingsverlegenheid van de school.

In de loop van groep 6 is er een kentering gekomen in het gedrag en leren van [leerling]. Hij werkt uit zijn hoofd, niet op papier, en wil geen hulp. Hij heeft moeite met emotieregulatie en wil niet werken of luisteren als de leerkrachten hem dat vragen. Hij wil niet in gesprek met de leerkrachten en gaat zijn eigen gang. Dit alles veroorzaakt onrust in de klas en stress bij de leerkrachten. De overplaatsing naar de parallelgroep heeft niet tot een verandering van de werkhouding van [leerling] geleid.

Nadat de school het schoolondersteuningsteam had ingeschakeld, gaf de medewerker van het samenwerkingsverband aan dat er binnen het regulier onderwijs geen plek is voor dit soort problematiek. Nadat verzoekers hun onvrede over de medewerker hadden uitgesproken, heeft de school de observatie- en begeleidingsinstantie ingeschakeld. Dat traject had tot doel de leerkrachten handelingsadviezen te geven. Hoe kon de school hem motiveren om zijn werk te doen. BOCS verklaarde echter dat het begeleiden van [leerling], gezien zijn gedragsproblematiek niet behoort tot de standaard bagage van een leerkracht op een reguliere basisschool. De afgegeven tlv onderstreept dat standpunt.

De school wilde het adviestraject bij het samenwerkingsverband afmaken. Maar na het incident van 8 januari 2018, waarbij [leerling] in zijn woede de deur vlak voor de directeur heeft dichtgeslagen en zijn koptelefoon kapot heeft gegooid, heeft verweerder geconcludeerd dat het

gedrag van [leerling] zo ernstig is dat verweerder de veiligheid van de medeleerlingen, [leerling] en de medewerkers niet langer kon garanderen. De school is handelingsverlegen. Zij ziet geen oplossing om met de gedragsproblematiek van [leerling] om te gaan op een manier dat de school toch passend onderwijs kan aanbieden. Het samenwerkingsverband en BOCS hebben een plek in het speciaal onderwijs geadviseerd, waar [leerling] kan werken aan zijn vaardigheden en kennis die hij nodig heeft om in het voortgezet onderwijs verder te kunnen. Verweerder betreurt het dat [leerling] opnieuw een schoolwisseling moet ondergaan, maar ziet helaas geen andere oplossing.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Verzoekers hebben bezwaar gemaakt bij het samenwerkingsverband tegen de afgegeven tlv. De deskundigen hebben opnieuw speciaal onderwijs geadviseerd. Het gedrag van [leerling] rechtvaardigt plaatsing in het speciaal onderwijs. De directeur heeft het advies op 29 maart 2018 overgenomen en de afgifte van de tlv gehandhaafd.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Op grond van artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) kunnen ouders bij de Commissie een geschil indienen over de verwijdering van een leerling. Het geschil heeft hierop betrekking. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

De beoordeling van het verwijderingsbesluit

Verweerder stelt dat [leerling] een extra ondersteuningsbehoefte heeft. Op basis van het dossier en de verklaring van beide partijen deelt de Commissie deze visie. Mede in dat kader heeft de school gewerkt met een groeidocument. De in het groeidocument beschreven handvatten en gemaakte afspraken hebben, gezien de doelstellingen, onvoldoende tot resultaat geleid. Daarmee is er naar het oordeel van de Commissie nog niet meteen sprake van handelingsverlegenheid. Voordat een school besluit dat zij de leerling geen passend onderwijs kan bieden, dient duidelijk te zijn wat de ondersteuningsbehoefte van de leerling is. Pas dan kan een schoolbestuur beoordelen, gezien het schoolondersteuningsprofiel en de arrangementen uit het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, of zij die ondersteuning zelf kan bieden, of dat een andere school daarvoor het meest geschikt is. Indien niet bekend is wat de ondersteuningsbehoefte is, zal een school(bestuur) daar onderzoek naar moeten doen. Verweerder heeft [leerling] verwijderd terwijl niet vast staat wat zijn ondersteuningsbehoefte is. Daarom is het verwijderingsbesluit niet redelijk geweest. De Commissie overweegt hierover het volgende.

[Leerling] heeft in maart 2017 een intelligentieonderzoek gehad. Dat bood echter onvoldoende duidelijkheid voor wat betreft de ondersteuningsbehoefte van [leerling] op school. De afgenomen

tests vormden geen persoonlijkheidsonderzoek dat bijvoorbeeld duidelijk maakte waarom de school [leerling] niet tot leren kreeg. Daarop is het schoolondersteuningsteam (SOT) ingeschakeld, om met deskundigen van het samenwerkingsverband en BOCS een nadere analyse te plegen en de school begeleidingsadviezen te geven. In de werkwijze van het SOT is beschreven dat na de intake de schoolondersteuner een maatwerktraject organiseert voor de leerling. Dat traject wordt afgesloten met een eindadvies. Een van de adviezen kan zijn het starten van een tlv-aanvraag. Dit SOT-traject is niet tot het eind doorlopen. Na het incident van 8 januari 2018 en de schorsing van [leerling], is het traject gestaakt. Er bevindt zich in het dossier geen eindadvies van de onderwijsondersteuner.

De constatering van de medewerker van BOCS dat het begeleiden van een leerling met deze gedragsproblematiek niet behoort niet tot de standaard bagage van een leerkracht op een reguliere basisschool, houdt niet automatisch in dat de leerling op de school niet kan worden begeleid. In het kader van passend onderwijs dient een school juist te onderzoeken of door de inzet van extra ondersteuning, eventueel via het samenwerkingsverband de leerling wel passend onderwijs kan worden geboden. Dit onderzoek is bij [leerling] zonder voldoende redenen niet tot afronding gekomen. Het incident van 8 januari 2018 dat aan het voortijdig beëindigen van het onderzoek ten grondslag ligt is voor die beslissing onvoldoende van gewicht. Bovendien blijkt ten aanzien van [leerling] uit hetgeen verweerder heeft aangevoerd geen gedragsproblematiek van een intensiteit, of gevaarstelling, die acuut tot verwijdering aanleiding geeft. Het incident van september 2017 is voor verweerder geen reden geweest om [leerling] te verwijderen. Het incident van 8 januari 2018 is van een geheel andere en minder heftige aard geweest en rechtvaardigt geen verwijdering. Voorts is relevant dat de ouders van [leerling] medewerking hebben verleend aan het onderzoek, en hebben verklaard daaraan nog steeds medewerking te blijven verlenen.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek gegrond verklaren omdat verweerder onvoldoende invulling heeft gegeven aan zijn plicht tot onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte en daaraan ten grondslag liggende problematiek van [leerling]. Zij zal partijen adviseren om overeenkomstig het deskundigenadvies een verdiepend diagnostisch onderzoek (een breed persoonlijkheidsonderzoek) te laten uitvoeren bij [leerling] en pas daarna een beslissing te nemen over zijn onderwijstoekomst en aldus (versneld) uitvoering te geven aan de aanbeveling uit het toelaatbaarheidsadvies.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

7. AANBEVELINGEN

De Commissie beveelt verweerder aan om overeenkomstig het deskundigenadvies een verdiepend diagnostisch onderzoek (een breed persoonlijkheidsonderzoek) te laten uitvoeren bij

[leerling] en pas daarna een beslissing te nemen over zijn onderwijstoekomst en aldus (versneld) uitvoering te geven aan de aanbeveling uit het toelaatbaarheidsadvies.

Aldus gedaan te Utrecht op 20 april 2018 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. R. Aerden en drs. L.F.P. Niessen, leden, in aanwezigheid van drs. J. van Velzen, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

drs. J. van Velzen
secretaris

De Commissie heeft haar oordeel reeds bij e-mail van 5 april 2018 aan partijen meegedeeld.